

Kommentarer til forslag til endringer i statsborgerskapsloven
Fra Ålesund kommune v/Bernt Are Wiig (Ålesund voksenopplæringscenter)

Slik vi ser det, vil foreslåtte endringer i statsborgerskapsloven føre til at en større og større gruppe av innvandrerne som kommer til Norge vil bli utestengt fra muligheten til norsk statsborgerskap. Vi ser i norskopplæringen for innvandrere en dreining mot flere deltakere med manglende eller svært liten skolebakgrunn fra hjemlandet. Vi ser at disse deltakerne ofte ikke er i stand til å nå et A2-nivå på norsk, og å kunne gjennomføre en avsluttende prøve på dette nivået. Disse vil ganske systematisk bli fratatt muligheten til å bli norsk statsborger. Er dette utviklingen man ønsker? Kan dette forsterke effekten av fremmedgjøring hos enkelte grupper og bidra til andre sosiale problemstillinger i landet?

Vi synes ikke det er en god ide at samfunnskunnskapsprøven er foreslått å måtte avlegges på norsk. Er det ikke kunnskapen om samfunnet som er det vesentlige her, ikke hvilket språk det er besvart på? Det vil også være begrensende for innholdet i prøven som skal tas, hvis språket i denne skal holdes innenfor A2-nivået, som er foreslått som det språklige beherskelsesnivået for å kunne søke statsborgerskap. Samfunnskunnskap er et komplekst fag som det krever evne til språklig abstraksjon å kunne uttale seg om. På A2-nivået er de språklige kravene fortsatt konkrete. Krav om språklig abstraksjon kommer først på B1/B2-nivåene.

Vi har også den generelle problemstillinga at det er veldig stor forskjell på hva ulike typer deltakere får ut av et 50 timer samfunnsfagkurs. De mest ressurssterke lærer mye, og kan supplere det de lærte ved å studere nettportalen *Samfunnskunnskap.no* og annet materiell på egen hånd. På den andre siden har vi deltakere som lærer sakte, har problem med konsentrasjon, lærevansker o.l. Disse får mindre utbytte av de 50 timene, og mange er heller ikke i stand til å drive med selvstudium. For disse deltakerne vil det være svært vanskelig å kunne bestå kravene for å kunne søke om statsborgerskap.